

Ubestemte. Nu er det ganske vist Tilfældet, at Konsistoriet i det Stift, hvor en Kandidat er præsteviet, kan sende ham hen her eller der, hvor det skal være; han kan idag være et Sted og imorgen et andet, hvorfor det ogsaa hedder om saadanne Mænd, at de rejse paa Konsistoriets „Skjuts“, fordi Konsistoriet hvert Dieblid sender dem til Steder, hvor de ikke havde tænkt at komme, og hvor, vel at mærke, hverken Præst eller Menighed har tænkt paa at faae dem. Desuden veed jeg ikke rettere, end at vi have noget Egnende her i Danmark, eller idetmindste have havt det i det ganske Smaa. Jeg veed ikke rettere, end at der for nogle Aar siden blev givet Tilladelse til at præstevie 2, 3 eller flere Kandidater for Thyens Stift, uden at de vare præsteviede for nogen bestemt Menighed; deraf seer altsaa den ærede Kultusminister, at i selve det Stift, hvis Biskep han indtil for faa Dage siden var, har man det, om hvilket han paastaar, at det strider imod den lutheriske Kirkes Begreb og ikke hidtil har fundet Sted i noget lutherisk Samfund. Jeg troer derfor, at den ærede Kultusminister vil finde sig nødt til i Afskiligt at berigtige den Ytring, han tidligere brugte; skulde der nu siges, at det kun er nogle ganske faa Kandidater, som paa denne Maade ere præsteviede, saa siger jeg: Det er det første Skridt, som koster, og naar man først har begyndt at gaae denne Vej, bethder det ikke saa Meget, om det er nogle Flere eller Færre, der er Tale om, thi Ideen er der, og med den gamle Idee har man brudt. Den ærede Kultusminister, og jeg troer et Par andre ærede Talere, meente, at denne Bestemmelse skulde fremkalde Strid og Splid, at der skulde være Fare for, at den skulde fremkalde Sværmeri, Sektereri osv. osv. Det maa maaffee være mig tilladt med et lille Exempel af Kirkehistorien at bevise, at man netop ad denne Vej kan hæmme Sværmeri, Sektereri og Udtrædelse af Folketirken. Jeg veed ikke, om den ærede Kultusminister, der, som bekendt, er en lærd Kirkehistoriker, skulde mindes eller har glemt, at

det for en 40 eller 50 Aar siden var Tilfældet i Sverrig, at i Mora, en af de store Menigheder i Dalarna, fandt man sig slet ikke tilfreds med sin Præst; Menigheden advarede ham om, at han i det og det Punkt stred og lærte imod Statskirkens Lov. Præsten vilde imidlertid ikke rette sig efter Menigheden, og den ophørte derfor at gaae i Kirken, samlede sig hver Søndag ude paa Kirkegaarden og holdt der Gudstjeneste uden at have Noget med Præsten at besille. Konsistoriet i Westeraas, hvorunder Mora ligger, fik dette at vide, og sendte en af disse „i det Ubestemte indviede“ Præster op til Mora, for at han der kunde forkynde Guds Ord. Han kom uden Præstens Vidende og mod hans Villie, — og jeg vil give den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Krogsh) Ret i, at det ikke er altid, at Præsten med Nødsighed finder sig i, at der kommer saadanne nye Præster. Præsten i Mora gjorde det heller ikke; men denne saaledes i det Ubestemte indviede unge Mand samlede atter hele Menigheden i Morakirke og afværge de et saadant Skisma, et saadant Sektereri, som ellers kunde have fundet Sted. Jeg skulde ikke have nævnt dette Exempel, hvis det var enestaaende, men det er saa langt fra Tilfældet, at dersom den ærede Kultusminister forlanger det, kan jeg nævne flere; men han er Kirkehistoriker nok til at vide, at, hvad jeg her har nævnt, forholder sig rigtigt, ikke alene i dette Tilfælde, men i flere. Jeg troer, at det vil bidrage til at vise, at den her foreslaaede Vej paa mange Steder og til mange Lider vil være et godt, og maaffee det eneste gode og tilstrækkelige Middel mod Sektereriet. Dermed har jeg i det Væsentlige imødegaaet, hvad den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds udtaalte om, at en saadan Bestemmelse vilde rejse Strid og Splid i Kirken. Jeg kan dog ikke lade være at fremhæve, at jeg har talt med flere danske Præster, og det vel at mærke saadanne, der ikke høre til det Parti, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds udtryffeligt fremhævede, og som den ærede Rigsdagsmand for